

Valsts prezidents Valstiskuma balvu pasniedz mecenātam un sabiedriskajam darbiniekam Vilim Vitolam

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 21.08.2023.

21. augustā, konstitucionālā likuma “Par Latvijas Republikas valstisko statusu” pieņemšanā 32. gadadienā, Rīgas pilī tika pasniegta biedrības “4. maija Deklarācijas klubs” iedibinātā Valstiskuma balva mecenātam, sabiedriskajam darbiniekam, “Vītolu fonds” dibinātājam Vilim Vitolam.

Valstiskuma balvas laureātu ar uzrunu sveica Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs:

“Es vēlos pastāstīt par Valstiskuma balvas saņēmēju tā, lai katrs no jums uz mirkli jautātu: “Vai tas ir par mani?”

Bagātība latviešu tautas pasakās parasti tiek attēlota negatīvi – bagātais ķēniņš ir arī lepns, ļauns, ne pārāk gudrs. Ja grāmatā ir zīmējumi, atklājas, ka bagātnieks nav arī glīts. Turpretim nabadzīgais ir čakls, labsirdīgs un attapīgs. Un labākais veids, kā pasakās kļūt turīgam, – ar burvestībām vai apmānot kādu bagātnieku. Taču Valstiskuma balvas laureāts turību, no kuras nekautrējas, ieguvis bez burvestībām vai bez citu ieģrūšanas nabadzībā. Viņš sācis no nekā. Mācījies. Strādājis, lai varētu atbalstīt savu ģimeni. Pašaižlīdzīga un mērķtiecīga darba rezultātā ir nopelnījis gana, lai varētu atbalstīt ne tikai savu ģimeni, bet arī citus Latvijas cilvēkus. Un tagad viņš grib redzēt, kā citi jauni cilvēki mācās, sasniedz savus mērķus un ceļ turīgu un laimīgu Latviju.

Mēs daudz oficiāli un neoficiāli esam runājuši pat Latvijas valsts mērķiem. Kas ir tas, kas mums jāsasniedz? Kā labā visiem jāstrādā? Es varētu nosaukt kādus astoņu mērķus, bet varbūt tiešām vajag vienu un ļoti konkrētu, izmērāmu? Un šīs dienas

varonim tāds ir: Latvija – valsts ar visaugstāko universitāti beigušo ļaužu īpatsvaru. Tas ir arī veids, kā veicināt mūsu visu labklājību.

Balvas laureāts aicina savus līdzcilvēkus: “Neesiet skaudīgi,” jo citu cilvēku panākumi Latvijā taču palīdz celt mūsu valsti. Citu veiksmes ir arī mūsu veiksmes. Šķiet, viņš dara visu, lai jaunieši sasniegtu vairāk nekā viņš pats. Lai jauniešiem būtu vieglāk nekā viņam pašam.

Izglītība ir bijusi ļoti svarīga ne tikai viņam, bet arī viņa dzimtai – tas šķitis pašsaprotami, kaut ne vienmēr vienkārši.

Šīs dienas varonis pats gan uzsver – ne jau viņš vienīgais atbalstījis simtiem un tūkstošiem jauniešu izglītību. Un tā tiešām ir! Viņa uzticamais vārds un padarītie darbi ir uzrunājuši citus. Protams, tas nav viena cilvēka darbs. Protams, tas nav viena cilvēka dāsnums. Protams, tā nav viena cilvēka vīzija par gudrāku, laimīgāku un turīgāku Latviju. Valstiskuma balva nozīmē, ka šis cilvēks ir spējis viena mērķa vārdā sapulcināt veselu kopienu, veselu ļaužu pulku, kurā visi grib sasniegt vienu un to pašu labo mērķi. Es ticu, ka tas nav bijis viegli.

Var kļūt turīgs godīgi. Var sasniegt savus mērķus godīgi. Un laikam pa īstam bagāts cilvēks var kļūt tikai godīgi. Bagātība jau nav tikai konts bankā, bagātība ir arī mūsu pieredze un sirdsapziņa, un labs miegs naktī. Valstiskuma balvas laureāts uzskata – būt godīgam ir vienīgā pareizā izvēle ilgākā laika tecējumā. Dodot citiem, vismaz tikpat arī iegūsti. Un kā jau iepriekš sacīju – citu Latvijas cilvēku panākumi palīdz ikvienam no mums.

Mēdz teikt, ka ir vajadzīgs ciems, lai izaudzīnātu un palaistu pasaulē cilvēku. Valstiskuma balvas laureāts veido šos ciemus. Viņš pats ir šis ciems. Milošai, bet trūcīgai ģimenei noteikti ir smagi noskatīties, kā čaklam, mērķtiecīgam bērnam jāatsakās no sava sapņa par studijām tāpēc, ka trūkst naudas. Es ticu, ka vecākiem lūzt sirds, kad jāizvēlas starp izglītību un ikdienas vajadzībām. Protams, te būtu daudz darāmā gan valstij, gan pašvaldībām, gan arī uzņēmumiem. Protams. Bet šobrīd situācija ir tāda, kāda ir. Ne visi var īstenot savu potenciālu, jo šobrīd pietrūkst līdzekļu. Balvas saņēmējs ar saviem domubiedriem ne tikai dod jauniešiem labas nākotnes būvniecības pamatakmeņus, bet arī mazina sirdssāpes. Un tā ir laimīgāka Latvija.

Ar savu darbību tieši vai netieši balvas laureāts aicina mūs mācīties. Un jāmacās ir ne tikai jauniem, spožiem studentiem, bet ikvienam no mums. Arī man. Ar visu savu darbību viņš tieši vai netieši aicina darīt tā, lai būtu labi gan pašam, gan ģimenei, gan visai Latvijai. Jo labākā Latvijā ir vieglāk dzīvot. Un dzīvot vieglāk – tas nav nekas nosodāms. Uz to mums jātiecas. Lai dzīve nākamajām paaudzēm būtu labāka.

Visbeidzot viņš brīdina no augstprātības. Pat nelielos daudzumos. Esmu pārliecināts, ka pēc balvas saņemšanas lepnāks viņš neklūs. Jo viņš savu vērtību tāpat labi apzinās, bet nekad nav noniecinājis citus. Šī balva tik daudz nav vajadzīga viņam kā mums – pārējiem. Jo es gribētu, lai laureāta vērtības, par kurām esmu pastāstījis, būtu arī mūsu visu vērtības.

Es ceru, ka pēdējo minūšu laikā jums kaut uz mirkli bija sajūta – o, tas taču par mani! Un es ticu, ka zināmā mērā katrs šajā stāstā un vērtībās ieraudzīja sevi. Valstiskuma balva nav par bijušo, tā ir par to, kas vēl tikai top. Lai top bagāta un laimīga Latvija!”

Informācijai:

Valstiskuma balvas mērķis ir veicināt sabiedrībā cieņu un izpratni par Latvijas valstiskumu, tā stiprināšanas sabiedrisko un politisko nozīmību katra iedzīvotāja dzīvē. Ar Valstiskuma balvu tiek izteikta atzinība personai, kura devusi un dod izcilu ieguldījumu Latvijas valstiskuma stiprināšanā.

Par nopelniem uzskatāms gan atsevišķs izcils darbs, gan ilgstoša panākumiem bagāta darbība, gan īpaši nopelni Latvijas neatkarības atjaunošanas periodā vai valsts tālākas nostiprināšanās laikā. Valstiskuma balvu var piešķirt gan par mūža nopelniem, gan atsevišķu rīcību vai projektu. Balvu piešķir vienam pretendentam vienu reizi gadā.

Pirmo Valstiskuma balvu 2021. gadā saņēma Integrālās izglītības institūta direktors, teologs un sabiedriskais darbinieks Juris Rubenis.

Otro Valstiskuma balvu 2022. gadā saņēma latviešu dzejnieks, atdzejotājs, kritiķis un publicists Knuts Skujenieks.

Valstiskuma balvas pasniegšana norisinās svinīgā ceremonijā Rīgas pili, un balvu pasniedz Valsts prezidents. Pasniegšanas ceremonijā piedalās arī Saeimas priekšsēdētājs un biedrības “4. maija Deklarācijas klubs” prezidents. Ceremonija notiek katra gada 21. augustā – konstitucionālā likuma “Par Latvijas Republikas valstisko statusu” pieņemšanas un Latvijas Republikas faktiskās neatkarības atjaunošanas dienā – vai pēc žūrijas komisijas lēmuma citā Latvijas valstiskumam nozīmīgā dienā. Valstiskuma balvas saņēmēja vārds, uzvārds un saņemšanas gads tiek iegravēts plāksnē, kas publiski redzama Saeimas ēkā.

Vairāk informācijas par Valstiskuma balvas piešķiršanas kārtību lasāma [Nolikumā](#).

Saistītas tēmas

[Edgars Rinkēvičs](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidents-valstiskuma-balvu-pasniedz-mecenatam-un-sabiedriskajam-darbiniekam-vilim-vitolam>